

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Quinam sint membra Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](#)

Apostolus, licet viderit Christum ut hominem, tamen credit in eum ut DEUM; quia scilicet sub ratione DEI eum non viderat. Sic, licet videamus baptismum, tamen credimus eum, seu ejus virtutem tollendi peccatum &c, quam non videmus. Sic etiam videamus Ecclesiam per signa credibilitatis: sed credimus eam ut affectam infallibili afflentia Spiritus Sancti, quam non videmus: imo nec videmus Ecclesiam ut dictam a DEO, sed eam tantum credimus. Verum de obscuritate fidei plura, quando de evidentiā in attestante. Ad confirm. neg. ant. Rationes nostrae n. 288. adducta universales sunt pro omni tempore: textus etiam Scriptura universaliter de Ecclesia in omni statu loquuntur. Accedit, quod, si Ecclesia facta fuisset invisibilis, certè portæ inferi contra eam prævaluissent; quia impedirent, ne quisquam eam ingredi posset: item ne ingressi possent ore confiteri fidem, parere præceptis Ecclesie, pascere, vel instruere alios &c.

292. Ob. 4. Non opus est, ut omnes ipsa ingrediantur Ecclesiam, modò eam ingrediantur in voto, ut cathecumeni: ergo Ecclesia non debet esse visibilis. prob. cons. et si Ecclesia non esset visibilis, tamen possent omnes desiderare ejus ingressum, seu per votum, & desiderium, intrare Ecclesiam ergo. Resp. neg. cons. ad prob. om. ant. neg. cons. & suppositionem; quod scilicet in eo casu votum illud esset justificans; nam illud votum eatenus justificaret, quatenus esset voluntas, implendi præceptum obligans ad ingressum Ecclesie: atqui in eo casu hoc præceptum tam parvum posset dari, quam parvum modò hominibus potest dari præceptum volandi; quia homines illud præceptum ingrediendi Ecclesiam, in casu Ecclesie invisibilis, non possent implere, nisi ad summum casualiter: quod de nullo præcepto, prudenter statuto, dici potest: DEUS autem utique, quando præcipit, prudenter præcipere debet; unde in eo casu homines neque possent habere votum, implendi præceptum ingrediendi Ecclesiam: neque (quod ordinariē saltē requiritur) possent conatum adhibere ad eam inveniendam, & ingrediendam; non enim potest quis velle implore præceptum, quod non datur. Dein, si omnes tantum haberent hoc votum, nulla daretur Ecclesia: ergo, si DEUS tamen vell, existere Ecclesiam aliquam invisibilē, deberet providere, ut saltē plures revera Ecclesiam ingrediantur: ad hoc autem requiritur, ut saltē istis sit visibilis, nisi velis dicere, omnia tantum casu contingere, in gravissimo hoc negotio: quod est manifeste absurdum.

293. Ob. 5. Forma Ecclesie, seu fides interior, non est visibilis: ergo neque Ecclesia. Resp. neg. ant. In primis sola fides non est tota forma constituenta Ecclesiam, sed etiam requiritur baptismus, communis cultus, & unio membrorum sub eodem capite: atqui baptismus, & communis cultus exterior, atque subjectio erga Vicarium Chri-

sti, & communio fidelium, est utique sat sensibilis, & incurrit in oculos. Quod attinet ad fidem internam, vel etiam cultum internum, licet hic non sit sensibilis immediate in se, est tamen sufficienter sensibilis mediatè in alio, scilicet in externa professione: sicut in sacramento pœnitentiae, dolor internus est sensibilis per confessionem, vel alius dolor animi, per externos ejulatus. Quod autem signa ista externa possint fallere, nihil probat; solum enim requiriatur sensibilitas eorum tanta, ut quis prudenter possit judicare, hunc, vel illum determinatum hominem, habere fidem internam: quanquam hoc iudicium non sit fide certum, sed ad summum moraliter certum. Dein, licet ista signa possint fallere circa hanc, vel illam personam privatam, non tamen possint fallere circa totam Ecclesiam; nam, cum Christus, non quidem cuique privato, sed tamen toti Ecclesie, promiserit stabilitatem in fide, non possunt omnes, qui exterius Ecclesiam visibilem constitue re censemur, interius fide carere.

ARTICULUS II.

Quinam sint Membra Ecclesie.

294. **E**cclisia in genere, ut diximus n. 219, est *societas communis, ex creaturis rationalibus constituta, supernaturali cognitione DEO adhaerens, ejusque vero cultus inter se communicans*. Unde involvit in primis plures, unus enim non est Ecclesia: imo probabilius neque duo; quia tres in jure dicuntur facere capitulum, & ad congregationem requiruntur caput, & membra; hinc, ut plures dicunt, Adam, & Eva, nondum constituerunt, sed tantum inchoarunt Ecclesiam. Nec obest, quod jam potuerint mereri, vel etiam pœnitentiam agere; quia, quod dici solet, extra Ecclesiam non esse salutem, vel remissionem peccati, aut pœnitentiam, intelligi debet de Ecclesia saltē inchoative tali. Secundò debent Ecclesiam constituere creature rationales, homines, vel Angeli. Tertiò, cum finis Ecclesie sit supernaturalis, debet ipsa etiam adhaerere DEO, per cognitionem supernaturalem, scilicet, vel per fidem, vel per visionem intuitivam. Tandem debet inter membra Ecclesie dari communicatio aliqua mutuum officiorum, & cultus Divini.

Dividitur autem Ecclesia in *Triumphantem, Militantem, & Purgantem*. Prima, seu *triumphantis* est Beatorum in celis: altera, seu *militans* est hominum in terris: tertia, seu *purgans* est animarum in purgatorio; nam damnati in inferno non amplius sunt membra Ecclesie: neque peculiarem Ecclesiam constituant; quia nulla inter eos societas, aut communio officiorum: quae tamen inter priores tres Ecclesias vel maximè datur; nam Ecclesia militans triumphantem respicit, & colit ut adjutricem;

purgantem verò adjuvat: & omnes tres sub eodem capite ad participandum influxum cohaerent: imò Ecclesia, generaliter sumpta, in his tribus suis partibus est eadem, sed in diverso statu, quemadmodum idem est homo in pueritia, virili aetate, ac senectute.

295. Dico 1. Ecclesia in terris militans, hoc est, fide meritaria sub Christo militans, strictissime sumpta pro Ecclesia Catholica, definiri potest *societas communictatis visibilis fidelium baptizatorum, sub uno capite Christo, qui in cœlis regnat, & Vicario ejus in terris, inter se eodem cultus communicantium*. Dixi *societas fidelium baptizatorum*, nam societatem, seu unionem, aut unitatem, ac fidem, & baptismum, requirit Apostolus ad Ephes. 4. v. 3. scribens: *Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis: unum corpus, & unus spiritus: sicut vocati estis in una spe vocationis vestre: unus Dominus, una fides, unum baptisma*. & Florentinum in decreto Eugenii de baptismo ait: *Per ipsum enim membra Christi, ac de corpore efficiuntur Ecclesie*.

Requiritur insuper, ut membra sint unita inter se, sub eodem Vicario Christi; nam debent esse conjuncta corpori, non mutilo, aut acephalo, sed integro, & habenti caput, adeoque juncta etiam ipsi capiti: & quidem, cum Ecclesia sit visibilis, debent etiam membra esse conjuncta alicui capiti visibili: quamquam primariò debeant per fidem conjungi capiti invisibili Christo. Unde schismatici, qui se separant ab unitate capitum, non sunt Ecclesie membra: quod confirmatur ex eo, quod Ecclesia die Veneris sancto, seu Paracœves, non minus pro schismaticis, quam pro hereticis oret, ut DEUS... eos... ad fratrem matrem Ecclesiam Catholicam, atque Apostolicam revocare dignetur: rurius ex eo, quod Ecclesia comparetur tunicae inconsutili, quæ non scinditur, nec potest in plures scindi Ecclesiæ; quia tantum una datur; unde pars abscessa non est amplius ejus membrum. Idem desumitur ex SS. Patribus, qui id clarissime docent apud Bellarminum. tom. 2. controv. 1. de Ecclesia l. 3. c. 5. & hinc heretici, quibus deficit fides: atque schismatici, qui le separant a capite, & corpore Ecclesie: item excommunicati, qui privantur communione fidelium, atque cultu communi, non sunt membra Ecclesie.

296. Dico 2. Ad membrum Ecclesie militantis non requiritur, ut quis sit justus, aut prædestinatus. Prob. 1. Damnata sunt a Martino V. in Concilio Constantiensi in Bulla: *Inter cunctas: que habetur in fine Concilii: haec propositiones Joannis Hufli. I. Unica est sancta universalis Ecclesia, que est prædestinatorum universitas... Universalis sancta Ecclesia tantum est una, sicut tantum est unus numerus prædestinatorum. & 3. Præsciti non sunt partes Ecclesia; cum nulla pars ejus finaliter excidet ab ea; eoque quod prædestinationis charitas, quæ ipsam ligat,*

non excidet: ergo etiam præsciti sunt membra Ecclesie.

Prob. 2. conclusio ex pluribus parabolis S. Scripturæ, in quibus Ecclesia variis rebus comparatur Matth. 3. v. 12. area, in qua est palea, & triticum. Matth. 13. v. 47. sagena misse in mare, ex omni genere pisium, bonorum, & malorum, congreganti. Matth. 22. v. 2. convivio nuptiali, in quo non omnes habent vestem nuptialem. Matth. 25. v. 1. decem virginibus, quarum quinque sunt fatuæ, & totidem prudentes. 2. ad Tim. 2. v. 20. vasis aureis, & ligneis &c. In magnam domo, non solum sunt vasa aurea, & argentea, sed etiam lignea, & fictilia. Idem SS. Patres colligunt ex illo Matth. 18. v. 17. ubi dicitur, peccantem debere denunciari Ecclesie, & si hanc non audierit, esse vitandum, tanquam ethnicum, hoc est, ejicendum extra Ecclesiam: ergo etiam, dum peccavit, fuit adhuc intra Ecclesie. Idem tradit fusè S. Augustinus in breviculo collationum cum Donatistis collatione diei 3. c. 8. & alii SS. Patres, Cyprianus, Hieronymus, Gregorius &c.

297. Accedit ratio, maximè contra requirentes prædestinationem. Si soli prædestinati essent membra Ecclesie, sequetur, quod, qui semel est membrum Ecclesie, nunquam desineret esse membrum Ecclesie; quia decretum DEI prædestinationis est ab æterno, & in aeternum: & qui semel non esset membrum, nunquam futurus esset membrum Ecclesie: atqui hoc est contra Scripturam ad Ephes. 2. v. 13. *Vos, quando eratis longe, facti estis propè in sanguine Christi*. Dein, an S. Paulus jam erat membrum Ecclesie, quando totis viribus eam persequebatur? Affirmat quidem hoc Joannes Hufli in 2. proposit. quæ sic sonat: *Paulus nunquam fuit membrum diaboli, licet fecerit quosdam actus, actibus Ecclesie malignantium consimiles*: verum hoc propositio in Concilio Constantiensi damnata est, & planè ex se est incredibilis. Factus est autem S. Paulus postea membrum Ecclesie, quando conversus est, & baptizatus.

Pariter est prorsus incredibile, quod multi gentiles, dum adhuc adorabant idola, jam fuerint membra Ecclesie; cum tamen multi, postea conversi, etiam sanctè obierint, e. g. aliqui tortores martyrum postea conversi sunt. Rursus, si soli justi, aut prædestinati, spectarent ad Ecclesiam, sequeretur (ut rectè ait Bellarminus) mera confusio; quia hac ratione, nec oves agnoscerent suos pastores, nec isti suas oves; cum nemo de altero sciat, an sit prædestinatus, an non: & multi sint vocati, pauci electi. Similiter cum nemo agnoscat internam alterius justitiam, si soli justi essent membra Ecclesie, eadem confusio oriretur: & dubitate possent fideles, an Episcopi, vel etiam Papa, essent membra Ecclesie, & consequenter, an essent veri superiores, potentes suis præceptis Christianos obligare &c. qua ratione sane (ut rectè advertit Canus de locis Theol. l. 4. c. 3.) esset Christiana

na respublica, à suo auctore insipientissimè constituta, quod dicere esset summè blasphemum.

298. Ob. 1. Ecclesia est *hortus conclusus*, *fons signatus*, *Cantic. 4. v. 12*. qui juxta S. Augustinum continet in se tantum electos: ergo. Confir. Ecclesia etiam comparatur arca Noë, in qua sunt omnes, & soli salvati: ergo soli prædestinati sunt membra Ecclesie. Resp. 1. cum Bellarmino tom. 2. controv. 1. l. 3. de Ecclesia militante c. 7. non omnia, quæ dicuntur in Canticis, exponi debere de Ecclesia: sic illud *Cant. 2. v. 2*. *Sicut lily inter spinas, sic amica mea inter filias*: si explicaretur de Ecclesia, deberent per filias intelligi variæ sectæ infidelium: sed hoc est contra ipsum S. Augustinum, qui epist. 48. post medium de istis filiabus inquit: *Quæ nec spina dici possent, nisi malignitate mororum, nec filia, nisi communione sacramentorum*: atqui infideles non gaudent communione sacramentorum; unde per lily anima perfecta, per spinas animæ peccataices: vel per lily Beatissima Virgo, per spinas alii homines, saltem originali peccato infecti, intelliguntur. Sic etiam hortum conclusum quidam intelligunt de Beatissima Virgine, quidam de quavis anima perfecta.

Si tamen contendas, id dictum debebere de Ecclesia intelligi, dist. ant. Ecclesia est, vel dicitur fons signatus, aut hortus conclusus, denominatione defumpta ab omnibus partibus. neg. ant. denominatione defumpta à nobilioribus membris. conc. ant. & neg. cons. Utique denominatio, quæ tribuitur toti, non semper convenit cuique parti: sic homo dicitur rationalis, quamquam corpus tale non sit: sic etiam Ecclesia potest dici fons signatus, modò aliqua ejus membra signata, seu prædestinata sint: item potest dici hortus conclusus, modò ab aliquibus membris exclusum sit omne malum: imò modò exclusa sit hæresis.

Neque etiam S. Augustinus plus vult dicere, qui tract. 45. in *Ioannem* clare ait: *Secundum istam ergo præscientiam DEI, & prædestinationem, quam multæ oves foris, quam multi lupi intus: & quam multæ oves inus, & quam multi lupi foris*. Idem S. Augustinus epist. 59. ait, esse morem Scripturarum, de toto dicere, quod parti convenit. vide dicta n. 302, ubi etiam inventies verba S. Augustini formalia. Ad confir. dist. ant. Ecclesia comparatur arca Noë quoad omnia. neg. quoad aliqua. conc. ant. & neg. cons. Fuerunt in arca etiam bruta, nunquid & ista erunt membra Ecclesie? item fuere in ea animalia immunda: ergo, si vis comparisonem omnimodam facere, debes admittere, quod ista saltem signent peccatores. Melius autem dicitur, comparisonem factam esse in eo, quod, sicut nemo est salvatus extra arcam; ita etiam extra Ecclesiam non sit salus; non verò in eo, quod omnes in arca sint salvati.

299. Ob. 2. Christus est caput illius Ecclesie, quam salvat: sed salvat tantum

prædestinatos: ergo hi soli sunt Ecclesia. Confir. Membra debent esse similia capiti; sed reprobi non sunt similes Christo: ergo. Resp. dist. ma. Christus est caput Ecclesie, quam salvat, quantum est in se, & quoad suam passionem, ac satisfactionem sufficiens. conc. ma. quam salvat absolute. subdist. quam salvat adæquatè sumptam. neg. ma. inadæquatè sumptam. conc. ma. & conc. mi. neg. cons. Etiam hæc denominatio *salvata* potest convenire Ecclesie, licet non convenient omnis partibus.

Ad confir. dist. ma. Membra debent esse similia capiti aliquo modo. conc. ma. omni modo. neg. ma. & dist. sic mi. neg. cons. Nec in physico corpore manus, aut pes, est omnino similis capiti: nec in morali e. g. republica, vel regno, subditi sunt quoad dignitatem, vel alia moralia prædicata, similes capiū, seu principi: sufficit ergo similitudo aliqua: talis autem multa est, etiam inter Christum, & peccatores; est enim similitudo inter ipsos quoad humanam naturam, secundum quam dicitur nobis Christus similis factus: item est similitudo per baptismum, & fidem. Nec dicas, totum corpus Christi physicum esse salvum, adeoque etiam totum corpus mysticum debere esse salvum; alias sicut totum corpus Christi physicum est unitum Divinitati, deberet etiam ita esse unitum corpus Christi mysticum, quod est falsum; unde similitudo non debet esse in omnibus.

300. Ob. 3. Ecclesia est unum ovile, in se complectens oves Christi: sed oves Christi sunt tantum prædestinati: ergo prob. mi. Christus dicit *Joannis 10. v. 27. & 28*. *Oves meæ vocem meam audient, & ego cognosco eas, & sequuntur me; & ego vitam eternam do eis, & non peribunt in eternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea*: sed hoc tantum verificatur de prædestinatis: ergo. Confir. Peccatores sunt membra civitatis Babylonicae: ergo non sunt membra Solymæ, seu Ecclesie. Resp. 1. Ovine Christi complectuntur etiam hædos; nam hi dicuntur *Matth. 25. v. 33*, segregandi in die judicii, seu separandi ab ovinis: ergo prius fuere mixti in eodem ovili.

Resp. 2. om. ma. neg. mi. ad probat, conc. totum; quia per id non probatur intentum; nam, licet in uno, vel altero loco Scripturæ, per oves intelligentur soli electi, ut loco citato, & *Matth. 25. v. 33*, ubi dicuntur statuendæ à dextris; tamen hoc non contingit universaliter; nam eodem loco *Joan. 10. v. 12*, dicit Christus: *Lupus rapit, & dispersit oves*: hoc est, aliquæ illarum pereunt: item *Psalmi 73. v. 1*, dicitur: *Irratus est furor tuus super oves pascuae tuæ, rursus Psal. 78. v. 13. Nos autem populus tuus, & oves pascuae tuæ*: ubi David loquitur de omnibus Judæis, qui non omnes fuere electi. & *Ezech. 34. v. 8*, dicitur de Domini ovinis: *Facti sunt greges mei in rapinam, & oves mee in devorationem omnium bestiarum*. Quare, quando est ser-

mo de solis electis, per oves non intelliguntur tantum membra Ecclesiae, sed membra electa; nam Christus *ibidem*, seu *Ioan. 10. v. 16.* dicit: *Alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili: quod rectè exponit S. Thomas in expositione Evangelii S. Joannis in hunc locum, item Cornelius à Lapide in hunc locum, de gentilibus, qui necedum tunc erant membra Ecclesiae, sed primum debebant fieri. At, si sermo est de membris Ecclesiae, & ista universaliter dicuntur oves, e.g. *Joannis ultimo v. 17. Pasc oves meas:* nullo modo potest probari, quod per oves tantum intelligentur electi.*

*301. Ad confirm. neg. conf. Potest quis ratione diversarum habitationum, vel jurium, spectare ad duplum civitatem: & sic etiam peccator, ratione fidei, & communicationis cum fidelibus, spectat ad civitatem DEI: ratione scelerum spectat ad civitatem diaboli. Sic etiam Bellarminus tom. 2. contr. 1. l. 3. de Ecclesia militante. c. 7. exponit illud. *1. Ioan. 2. v. 19. Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis; nam si fuissent ex nobis, permanissent utique nobiscum:* exponit, inquam, illud *ex nobis* de iis, qui specialiter ratione prædestinationis erant oves Christi, & membra Ecclesiae. Et in eodem sensu eadem verba explicat tam Glossa interlinearis, quam Lyrani. Cornelius à Lapide in hunc locum putat, eos dici non esse *ex nobis*, seu ex membris Ecclesiae, sicut pater quandoque de filio improbo dicit: *Non est meus filius, nec eum pro filio agnoscō.* Canus de locis Theol. l. 4. c. 6. seu postremo. §. sed ut argumento huic ait, intelligi posse factos, & simulatos Christi discipulos, qui quasi amici ad tempus, & socii mensæ, in die necessitatis recesserint: quasi S. Joannes diceret: Inter nos versabantur, & sacramenta nobiscum habebant communia: sed simulatio tantum erat: idisque, cum non essent ex animo, & verè nostri, non erant ex nobis.*

*302. Ob. 5. Ecclesia Christi est sancta: ergo ejus membra non possunt esse peccatores. Confirm. 1. Peccatores non sunt filii DEI: ergo nec sunt membra Ecclesiae. Confirm. 2. S. Paulus ad Ephes. 5. v. 27. ait Ecclesiam esse *non habentem maculam, aut rugam:* ergo nullum complectitur injustum. Resp. neg. conf. In primis Ecclesia dicitur sancta, ratione doctrinæ fidei, & morum, quæ est sanctissima: rursus Ecclesia in celis tota est sancta: &, si sanctum dicitur, quod habet gratiam sanctificantem, etiam Ecclesia militans eam habet in plurimis membris; quare etiam ista, ratione istorum membrorum, magis principalium, potest dici sancta. Ubi notandum, quod S. Augustinus dicit epist. 59. post medium: *Scriptura mos est, ita loqui de parte, tanquam de toto: sicut Paulus Corinthios, in primis epistola sua partibus, ita laudat, tanquam omnes tales sint, cum essent laudabiles quidam eorum: & postea, in nonnullis epistola ipsius locis, ita reprehendit, tanquam omnes culpabiles essent, propter quosdam, qui tales erant. Itam**

Divinarum Scripturarum consuetudinem, per omne corpus literarum ejus creberrime sparsam, quisquis diligenter adverterit, multa dissolvit, quæ inter se videntur esse contraria.

*Quod autem denominatio aliqua possit tribui toti, et si non conveniat singulis partibus, est clarum ex millenis exemplis. Sic homo dicitur rationalis, materialis, corruptibilis, licet non singulæ partes sint tales. Unde principium: *Bonum ex integra causa, malum ex quocunque defectu:* non venit ad rem; quia hoc tantum verificatur de actibus moralibus, qui, ut revera sint boni, debent ex nullo capite vitiani. An autem denominatio sit toti alicui tribuenda, an non, colligendum est ex ipsa definitione, vel communis intelligentia illius denominacionis: & siquidem ea definitio cum veritate possit affirmari de toto, potest ei tribui denominatio, licet non singulis partibus conveniat: e.g. corruptibile dicitur, quod non semper manet, quale est, sed destruitur manente subiecto: hoc certè competit homini; licet non competat omni ejus parti, e.g. animæ; unde homo absolute potest dici corruptibilis. Ad 1. confirm. neg. conf. quæ non probatur. Ad 2. confirm. dist. ant. S. Paulus ait, esse talen Ecclesiam triumphantem. conc. ant. militarem. subdist. denominatione competente toti Ecclesiae, ratione membrorum præcipuorum. conc. ant. competente singulis membris. neg. ant. & conf. S. Augustinus, l. 1. retract. c. 7. hoc dictum explicat de Ecclesia triumphante.*

*303. Ob. 6. S. Augustinus l. 3. de doctrina Christiana c. 32. ait: *Non enim revera Domini corpus est, quod cum illo non erit in aeternum:* ergo non prædestinati non sunt membra Ecclesiae. Resp. dist. conf. ergo non prædestinati non sunt membra Ecclesiae stabilia, & perpetuò talia permanitura. conc. conf. non sunt membra pro nunc, dum in vita retinent ea, quæ nos requirimus ad membrum Ecclesiae. neg. conf. S. Augustinus per Domini corpus ibi intelligit corpus Christi morale, non quomodounque tale, sed id, quod erit semper tale permaniturum in celo; nam *ibidem* se explicat dicens: *Nunc in uno sunt, non tamen semper in uno erunt; ipse est quippe ille servus, commemoratus in Evangelio, cuius Dominus, cum venerit, dividet eum, & partem ejus cum hypocritis ponet.**

*Nota insuper, quando fortè unus, aut alter ex Patribus dicit, in corpore Christi nihil esse mortuum, intelligendum esse, nihil omnino mortuum, ita ut nec habeat aliquam vitam secundum quid: non autem tantum simpliciter mortuum, ita, ut adhuc habeat vitam secundum quid. Peccator carrens gratiâ dicitur simpliciter mortuus, nec potest dici membrum Christi simpliciter vivum, ut definit Tridentinum *sess. 6. c. 7.* quia tamen adhuc fidem, & communionem fidelium, adeoque aliquem motum retinet, habet adhuc aliquam vitam animæ secundum*

dum quid, ferme sicut manus arida, nec potens moveri, dicitur emorta, licet adhuc aliquo modo tenuiter nutritatur.

304. Ob. 7. à contrariò. Schismatici, & excommunicati, retinent baptismum, & fidem: ergo sunt membra Ecclesie. Confir. ex S. Augustino *ad Donatistas post collationem c. 20.* dicente: *Neque enim à populo DEI separamus, quos vel degradando, vel excommunicando, ad humiliorem patienti locum redigimus:* ergo. Resp. neg. cons. Ista non sufficiunt ad membrum Ecclesie, si desit communicatio externa respectu aliorum fidelium, vel subjectio respectu Prælatorum; unde excommunicatus potest quidem in Ecclesia manere in voto, adeoque etiam poenitentiam agere; sed non manet in ea re ipsa. Ad confir. Textum S. Augustini Bellarminus *tom. 2. controv. 1. l. 3. de Ecclesia c. 6.* suspicatur esse corruptum, & omnissimam particulam non, ut legendum revera sit: *Neque enim non separamus; nam statim sequitur: Et ubi hoc facere, pacis, & tranquillitatis Ecclesia gratia, non permittemus, non tamen ideo Ecclesiam negligimus:* quæ verba non congruent omissioni separationis. Quodsi textus corruptus non sit, dicendum est cum eodem Bellarmino, per populum DEI non intelligi membra Ecclesie, sed intelligi electos, seu omnes salvandos, à quibus separare non intendunt Episcopi, aut alii Prælati, etiam eos, quos excommunicant.

305. Ob. 8. Ecclesia potest punire schismaticos, hereticos, & excommunicatos: ergo sunt intra Ecclesiam. prob. cons. i. *Corinth. 5. v. 12.* dicitur à S. Paulo: *Quid enim mihi de iis, qui foris sunt, iudicare?* ergo Ecclesia non judicat, consequenter nec punit eos, qui non sunt ejus membra. Confir. Episcopi, incidentes in heresim, possunt validè exercere actus ordinis, e. g. consecrare, ordinare: ergo adhuc sunt membra Ecclesie. Resp. neg. cons. Cùm schismatici, & hereticci, habeant characterem baptisalem, hoc ipso habent debitum redeundi ad Ecclesiam, à qua discessere: sicut ergo oves, fugientes extra ovile, possunt à pastore è fuga retrahi, & verberibus etiam ad redeundum cogi: ita possunt supradicti plecti ab Ecclesia; unde non sunt membra Ecclesie in re, sed in debito, & jure.

Textus autem Apostoli tantum intelligendus est de iis, qui ita foris sunt, ut nunquam fuerint intus, nec ratione characteris habeant debitum redeundi, ut sunt Gentiles, & Judæi. Ad confir. neg. cons. nam Episcopi ratione ejusdem characteris, & debiti redeundi ad Ecclesiam, seu tanquam membra, non quidem in re, sed in voto, habent capacitatem ad alias functiones Ecclesiasticas; item habent exercitium jurisdictionis, dum fideles reputantur; quippe hoc necessarium est ad rectam gubernationem Ecclesie, quæ non judicat de internis, nisi per externa: & cuius alia membra aliæ sepe paterentur inevitabili, & gravissimum damnum; quia e. g. ne scirent, Episcopum, vel parochum esse excommunicatum. Unde Canus *L. 4. de locis Theol. c. 6. seu postremo. resp. ad 12. arg.* ait: *Summum Pontificem, Episcopos, ceterosque Ecclesia ministros, potestate, ac jurisdictione, per hæresim abditam, interiorēisque privari, non modo non certum, sed ne probabile quidem esse, maxima auctoritate Theologi affirmant.*

ARTICULUS III.

An Ecclesia sit infallibilis Regula fidei.

306. **D**ico cum omnibus Catholice. Ecclesia est regula fidei, seu credendorum infallibilis. Ut autem Gormaz *de virt. Theol. n. 436.* rectè notat *regula fidei*, prout hic accipitur, est *infallibilis propositio, vel applicatio doctrinae fidei;* non enim hic per regulam fidei tantum intelliguntur quicunque *Loci Theologici*, ex quibus scilicet solent erui argumenta pro conclusionibus Theologicis: & qui non omnes sunt regula fidei. Solent autem assignari decem, scilicet 1. *ratio humana.* 2. *auctoritas philosophorum.* 3. *historia humana, etiam Ecclesiastica.* 4. *communis sententia scholasticorum.* 5. *consensus Patrum* (quando aliquid communiter quidem docent, sed non ut verbum DEI traditum) & hi quinque loci non sunt regula fidei. Reliqui vero quinque scilicet 1. *Sacra Scriptura,* 2. *Traditio.* 3. *Ecclesia.* 4. *Concilium Oecumenicum.* 5. *Romanus Pontifex definiens*; possunt (ut patet ex dicendis) esse regula fidei: quanquam Scriptura, aut traditio le solis non sint regula fidei, sed juncta explicatione, seu applicatione Ecclesiae, sub qua comprehenditur Concilium, & Pontifex: adeoque tres ultimi loci possunt reduci ad unum, scilicet ad Ecclesiam, vel per se, vel per Concilium, vel per suum Caput loquenter.

307. Prob. jam conclusio. Cùm nec Scriptura sola, nec traditio, nec spiritus privatus, sufficienter applicant nobis verbum DEI, certè debet dari adhuc alia regula: cùmque fides beatæ esse firmissima, & immutabilis, debet etiam ejus regula esse infallibilis; aliæ enim, deprehensio posse errore, assensus prudenter mutaretur: ergo debet dari alia regula infallibilis: hæc regula alia non potest assignari, quæ Ecclesia, seu ejus definitivum iudicium: ergo. ant. videtur innegabile; aliæ enim Christus non fuisset sat providus, & destituisset Ecclesiam suam medio maximè necessario: reliquisset eam in summa confusione, & incertitudine, divisione, & dissensi.

Nam, si nemo Scripturam, vel traditionem, infallibiliter applicaret, vel res dubias, ultimo, & infallibili iudicio, decidearet: tunc (sicut videmus modò apud hæreticos